

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVII/357/2018 Rady Gminy Lipie z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w części określonej w § 2 i § 3 przedmiotowej uchwały, jako sprzecznej z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą podjętą na sesji w dniu 6 lipca 2018 r. Rada Gminy Lipie ustaliła zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. przepisy art. 12 ust. 3 i 7 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 17 lipca 2018 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 3 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Biorąc pod uwagę wyżej powołany przepis ustawy, należy stwierdzić, że ustawodawca wprost wskazał, że do kompetencji rady gminy należy określenie, zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W ocenie organu nadzoru, pod pojęciem ww. „*zasad usytuowania*” miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych należy rozumieć ich rozmieszczenie na terenie gminy, np. ich usytuowanie względem określonych miejsc użyteczności publicznej, takich jak szkoły, inne placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńcze, miejsca kultu religijnego, itp. Zawarte w art. 12 ust. 3 ustawy upoważnienie do ustalenia *zasad usytuowania* musi podlegać ścisłej wykładni językowej. *Usytuowanie* to położenie, lokalizacja, umiejscowienie; *umiejscowienie czegoś*, to z kolei miejsce, jakie to coś zajmuje względem czegoś.

Należy mieć na uwadze, że podjęta na powyższej podstawie prawnej uchwała, niewątpliwie stanowi akt prawa miejscowego. Zakwalifikowanie tej uchwały do aktów powszechnie obowiązujących stawia przed organem ją stanowiącym określone wymogi w zakresie norm w niej formułowanych. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP rada gminy - jako organ administracji publicznej - zobowiązana jest do działania na podstawie i w granicach prawa. To oznacza, że formułując postanowienia uchwały nie może w szczególności nimi wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia. Zwłaszcza, gdy - tak jak w przypadku art. 12 ust. 3 ustawy - treść tego upoważnienia jest jasna i konkretna, a katalog spraw podlegających na jego podstawie uregulowaniu jest zamknięty. Niezastosowanie się zaś rady gminy do powyższych wymogów traktuje się jako istotne naruszenie prawa.

Tymczasem, treść § 2 i § 3 uchwały nie mieści się w delegacji ustawowej z art. 12 ust. 3 ustawy. W § 2 uchwały przyjęto, że: „*sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych może być prowadzona tylko w godzinach określonych w zezwoleniu*”. Zdaniem organu nadzoru

przepis art. 12 ust. 3 ustawy nie zawiera upoważnienia dla rady do wskazywania elementów zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Zezwolenie – zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy – wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta), właściwy ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, na podstawie wniosku przedsiębiorcy.

Ponadto, jeżeli chodzi o godziny sprzedaży napojów alkoholowych, to - na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy - rada gminy może jedynie ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰.

W ocenie organu nadzoru w granicach upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12 ust. 3 ustawy nie mieści się również regulacja zawarta w § 3 uchwały. W przepisie tym Rada postanowiła, iż *„sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa w tzw. „ogródkach piwnych” może być prowadzona wówczas gdy:*

- a) *„ogródek piwny” jest integralną częścią lokalu posiadającego zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- b) *„ogródek piwny” jest wydzielonym miejscem posiadającym zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych”.*

Należy jeszcze raz podkreślić, iż przepis art. 12 ust. 3 ustawy upoważnia radę gminy do ustalenia, w drodze uchwały, zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż sprzedaż napojów alkoholowych w „ogródku piwnym” będzie możliwa jedynie w przypadku uzyskania zezwolenia wskazanego w art. 18 ustawy. Zezwolenie takie może być odrębne w sytuacji, gdy ogródek stanowi samodzielne, wydzielone miejsce, bądź może być związane z zezwoleniem wydanym przedsiębiorcy prowadzącemu punkt sprzedaży, którego ten „ogródek” jest integralną częścią. Lokalizacja ogródka piwnego musi zatem podlegać tym samym regułom usytuowania co punkt sprzedaży napojów alkoholowych, który uzyskał zezwolenie. Brak jest bowiem podstaw prawnych do regulowania odrębnych zasad sytuowania ogródka. Jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 lipca 2007 r., sygn. akt II GSK 81/07, ogródki piwne odrębnie niezdefiniowane w ustawie, winny spełniać wymogi stawiane punktom sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W ocenie organu nadzoru, powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XLVII/357/2018 Rady Gminy Lipie z dnia 6 lipca 2018 r. została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanej części uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

1. Rada Gminy Lipie,
2. a/a.